

TRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo

Poštšina plačana v gotovini.

STRAŽA izhaja v ponedeljek, sredo in petek.
Uredništvo in upravnništvo je v Mariboru,
Koroška cesta št. 5 Z uredništvom se more
govoriti vsaki dan samo od 11. do 12. ure.
Rokopisi se ne vračajo.Nezaprite reklamacije po poštnine prosto.
Telefon interurban št. 113.

74. števil.

Maribor, dne 27. junija 1924.

Letnik XVI.

Parlamentarni ukrepi Jugoslovanskega kluba.

Od spomenic in vprašanj, ki so se sklenila in odposlala ministrom in predsedstvu skupščine na seji Jugoslovanskega kluba v Celju dne 24. t. m. prinašamo samo odlomke, ker je bilo vse drugo zapelnjeno v predvčerajšnji izdaji »Slovenca«.

Zaplenjeni deli so označeni s — — — — —
Beograjski listi prinašajo spomenice doslovno in čitali jih bomo najbrž tudi v zagrebških listih.

1. Sožalje nad umorom posl. Matteottija.

Velečenjeni gospod predsednik!

— — — — — zato smatra podpisani Jugoslovanski klub za umestno, opozoriti Vas, g. predsednik, na veliko gibanje v Italiji proti korupciji in nasilju, ki je nastalo tam vsled zagonetnega političnega umora poslanca Matteottija. V smislu večine naše narodne skupščine bi bilo, ako se tudi mi pridružimo onim, ki obsojajo krvavo in sploh vsako nasilje kot sredstvo političnega razračunavanja, in ako vi, g. predsednik, kot pozvani predstavnik naše narodne skupščine v sedanjih neparlamentarni dobi prevzamete nalogo, da izrazite političnem prijateljem umorjenega italijanskega posl. Matteottija globoko sožalje naše skupščinske večine. Poudarjajoč na zunaj nacionalizem in državno misel, so z nasiljem in celo umori hoteli izvesti temni elementi tudi v Italiji prikriti svoja in svojih voditeljev nedela nad narodom, vse kakor pri nas. Šele strašni umor poslanca Matteottija je odprl narodu oči, da vidi svoje sovražnike.

Ako bi, g. predsednik, ne hoteli sami prevzeti odgovornosti za ta korak, prosimo Vas, da skličete v to svrhu šefe parlamentarnih grup na sejo.

2. Svoboda zborovanj.

Predsedniku skupščine.

— — — — —. Skrajšuje se jim svoboda zborovanja in govora. Tako je poslancu Kremžarju policijska oblast v Ljubljani prepovedala govoriti o aktualnih javnih dogodkih v Sloveniji in, ker se ni udal, mu ni dovolila zborovanja. G. poslancu Štrcinu politični komisar na zborovanju na Limbarski gori ni dovolil govoriti ne o vladi, ne o nobenem aktivnem ministru, ne o orjunaškem umoru v Trbovljah. Na shodu na Viču, kjer sta zborovala poslanca Stanovnik in Kremžar, se ni smelo govoriti o orjunaškem umoru v Trbovljah. O orjunaškem umoru v Trbovljah je bilo prepovedano govoriti tudi poslancema Žebotu in Kranjcu na različnih zborovanjih — — — — —. Kritika vlade pa mora biti brezpogojno in v vsakem slučaju poslancem zasigurana.

Prepričani smo, da bodete gospod predsednik storili vse, kar je treba, da se zasigura narodnim poslancem v Sloveniji svoboda govora in zborovanja — — — — —

Hvaležni bi Vam bili, gospod predsednik, ako nas obvestite o uspehu svojih korakov. — Datum in podpisi.

Notranjemu ministru:

Vsi shodi, na katerih bi se nameravalo razpravljati o žalostnih dogodkih v Trbovljah, so od politične oblasti zabranjeni in tudi na shodih, ki niso namenjeni naravnost razgovoru o teh dogodkih, se ne sme o njih govoriti.

Kaj se je zgodilo v Trbovljah? Spopadli sta se dve stranki, na eni strani plačani opričniki samostojnih demokratov, ki izrabljajo za se lepo ime jugoslovanskih nacionalistov, na drugi strani pristaši stranke, proti kateri je izdan izjemni zakon o zaščiti javne varnosti in reda v državi.

Dokler so bili zaščitniki imenovanih opričnikov v opoziciji, so se poslednji zadržali mirno, ker so bili njih žepi brez denarja, njih srca brez junaštva — — — — —. Mimogrede bodi povedano, da je večina teh opričnikov brez nujne potrebe zapustila svoj rod pod tujim jarmom ter strahopetno pobegnili pred italijanskim fašizmom in ondodnimi političnimi težavami.

S svojim na novo oživljenim junaštvom so opričniki prišli izzivati v Trbovlje, kajpada dobro oboroženi. Tako je došlo do nesrečnih in žalostnih dogodkov v Trbovljah. Politične oblasti vsaj v Sloveniji ne upajo omejevati svobodnega kretanja oboroženih opričnikov, zato njih ne zadeva krivda na nedolžno preliti krvi — — — — —.

Razen nesrečnih žrtv, ki so padle v medsebojnem spopadu, je zaznamovati isti dan v Trbovljah tudi eno žrtev dobro namišljenega in nameravanega umora. Umor so sklenili in izvršili člani opričniške organizacije. Vsa javnost v Sloveniji sumi, kdo je dal ukaz, da so ustrelili Fakina, vsa javnost zna tudi, kdo je ukaz izvršil — — — — —. Datum in podpisi.

3. Zaplenbe časopisja.

To vprašanje na ministrstvo pravosodja se začinja takole:

Velika večina slovenskega časopisja, od »Jutra« do »Ljudskega Tednika« je v službi bank in režima. Med malim številom javnih političnih glasil, ki so si ohranila še svobodo in neodvisnost, se nahaja tudi »Slovenec«. Zato ni čudo, da se bančne reptilije bojijo njegove konkurence, a režim njegove kritike, in da so ga oblasti na višjo željo tistih, pri katerih se stekajo bančni in režimski interesi, začele preganjati. »Slovenec« se neprenehoma zaplenjuje. — Navajajo se sklepi ljubljanskega sodišča pri prizivni razpravi radi konfiskacije ter se ugotavlja:

1. Da se »Slovenec« niti v enem slučaju ne more očitati, da bi, pa četudi samo z namigavanjem od daleč, pisal proti državi kot taki. — — — — —
Ostale ugotovitve so zaplenjene. Ostanje datum in podpisi.

4. Umor rudarja Fakina.

Ministru pravde:

V Trbovljah se je dne 1. junija 1924 izvršil krvav zločin. Člani organizacije jugoslovanskih nacionalistov so justicirali mladega delavca Franca Fakina, baje na podlagi sklepa nekaterih članov vodstva jugoslovanske nacionalne organizacije. Sodba se je izrekla v neki gostilni, izvršila pa v kamenolomu za hišami. Fakina so člani orjune »aretirali« nekje sredi občine Trbovlje, ga zvezali, zvezanega vodili seboj in ga neprestano pretepali in suvali. Imeli so ga zastraženega v svoji sredi okrog 3. ure. Žandarmerija je to mirno gledala in ni posredovala, ker ni smela nastopiti proti orjuni. Ko je »aretirani« Fakin med zborovanjem orjune na trgu pred cerkvijo ležal na tleh zvezan in mučen, ga je eden orožnikov hotel odvesti seboj v zapore, češ, da je orožništvo za to tu, da aretira tiste, ki so kaj zakrivali. Orjunaši pa, ki so stražili svojo žrtev, so orožniku nastavili revolver na prsi, rekoč: »Mi sami bomo z njim obračunali.« — — — — —

Tako se je zgodilo, da so Fakina po izrečni »obsodbi« orjunaši po sredi trga v prvih popoldanskih urah peljali na samotni kraj, kjer sta ga dva orjunaša ustrelila. Zločin sam je iz daljave 100 metrov gledalo več prič ki so vse oblasti znane in potrjujejo, da sta Fakina peljala dva orjunaša in ga tam ustrelila.

Orožništvo in oblasti imajo v rokah opise tistih dveh morilcev. Imajo v rokah seznam orjunašev, ki so se udeležili 1. junija izleta v Trbovlje in seznam tistih, ki so umor sklenili. Oblasti so tudi znane osebe, ki so se hvalile, da so justificirale Fakina. In vendar oblasti še do danes po preteku skoro enega meseca, nimajo v rokah morilcev, niti tistih, ki so umor povzročili — — — — —

Vi, gospod minister, ste odgovorni za dejanja in nehanja justice ter njenih organov. — — — — —
Umor mladega človeka, ki se je zgodil pri belem dnevu, takorekoč pred očmi javnosti in številnega orožništva, ostaja nekanzovan — — — — —

Zato Vas v interesu zakona in države vprašamo:

1. Vam je li znano, da so člani organizacije jugoslovanskih nacionalistov 1. junija zverinsko ustrelili delavca Franca Fakina?

2. Kaj ste ukrenili, da se krivci izsledijo ter kaznujejo? — — — — —

Na to vprašanje zahtevamo točnega odgovora v obliki dejanj! Pisanih obljub, opravičil ali zavijanj ne potrebujemo! — Dan in podpisi.

5. Vojaške priprave.

Od tega vprašanja na ministra vojne in mornarice so ostali — samo podpisi.

Odmev teh sklepov v Beogradu.

Celjski sklepi so vzbudili v Beogradu splošno pozornost. Beograjski listi se obširno bavijo s to sejo Jugoslovanskega kluba in nekateri prinašajo doslovno njene sklepe in ukrepe. Včerajšnji nezaplenjeni »Slovenec« ima iz Beograda naslednje poročilo:

Tekom dneva je več poslancev obiskalo Jugoslovanski klub. Živahno so se interesirali za razmere v Sloveniji in si dali podrobno poročati o celjski seji in o vprašanjih, katere je danes dopoldne Jugoslovanski klub vložil po poslancu Brodarju pri predsedništvu narodne skupščine. Radikalni poslanci, ki so prišli v klub, so se opravičevali, češ, da niti oni ne vedo, kaj se godi v Sloveniji. Krivdo so valili na samostojne demokrate. Tudi sicer skušajo vso krivdo za sedanje razmere naprčiti samostojnim demokratom in njihovega voditelju. V tem smislu delujejo tudi pri najvišjih krogih, da bi se na ta način rehabilitirali in si eventualno brez samostojnih demokratov zasigurali volivni mandat. Posebno ostro pa so se o voditelju samostojnih demokratov izražali demokrati. Njegovo glasilo »Reč« je tudi danes napolnilo svoje kolone z lažmi o občinskih volitvah, da bi

oslabilo velikanski vtis, ki so ga napravili sklepi v Celju. Tem lažem seveda nihče ne verjame. Kajti vsi ostali listi brez razlike stranke ugotavljajo, da so tudi občinske volitve brez dvoma dokazale, da stoji za SLS celokupno slovensko ljudstvo.

Po svetu.

RAZKRINKANI FAŠIZEM.

Divjaško-zavratni umor poslanca Matteottija je zadel najobčutnejše zunanjo in notranjo politiko Italije pod sedanjo vlado. V razkritjih, ki s filmsko naglico in različnostjo sledijo zverinskemu zločinu je naenkrat zagledala italijanska javnost pravo lice fašizma. Najprej se je preplašila, potem je pa začela zbirati moči in sile proti njemu.

Poslanca Matteottija so fašisti odpeljali in umorili, ker je vedel za veliko korupcijo posebnega fašistovskega kroga, ki ima največjo moč in oblast in ki je doslej skrbno prikrival svoje umazane posle. Italijanska javnost ni niti opazila, kake temne in koruptne elemente je fašistični pokret kar čez noč spravil na površje. To vidi v žarki luči še le sedaj, ko se izsledujejo zločinci in ko postaja jasno, kdo je imel vse interese na tem, da odlični in neustrašeni opozicijski poslanec za vedno utihne. Spoznanje in razkritje je tako strašno, da muči tudi vse člane fašizma s vsaj povprečno človeško moralno. Zgrajajo se nad pošastjo, ki jim je iz lastnih vrst zrastle čez glavo.

Zločince je gledala javnost poprej samo v oblasti, slija in bogastvu, ki so ga dobili potom fašizma, sedaj pa naenkrat vidi, kako temni tipi so to: šef presbiterija Rossi, njegova desna roka Dumini, državni tajnik notranjega ministra Finzi, glavni direktor fašistovskega lista Filippelli, Volpija i. dr. vsi imajo temno preteklost ter vse polno zločinov in zlorab na vesti. Ta družba je bila prava nadvlada in tajna teroristična organizacija v fašistični stranki ter se skuša sedaj rešiti in prikriti z madeži, ki so vsled njenega dela padli tudi na Mussolinija in vse druge merodajne činitelje vlade. V družbi aretiranih zločincev je tudi neki Chirszel, ki je deloval že med ruskimi caristi in nemškimi fašisti. Italijanski fašist Dumini je pa lani začetkom junija pod drugim imenom bival v Beogradu ter ni bil prav nič sumljiv, četudi so vzbujale tedaj veliko vznemirjenost neke tajne liferacije italijanske municije. Sodnija ima proti vsem gori navedenim v rokah že težke dokaze njihove krivde, in to ne samo v Matteottijevem slučaju, ampak tudi v raznih prejšnjih nasiljih ter v pripravah atentatov na še druge socialistične voditelje in tudi na voditelja katoličanov-popolarov Dona Sturzo. Pričakovati je novih aretacij. Med temi bo po vsej priliki tudi fašistovski general — dosedanj poveljnik javne varnosti v Italiji De Bono, ker so dokazi o njegovi sokrivdi zgoščujejo. Tako je Filippelli je poseben tajnik in funkcionar pri »Corriere Italiano« Mario Gibelli na sodišču izpovedal, da so imeli De Bono, Finzi in Filippelli po Matteottijevem umoru med seboj telefonične pogovore o zločinu.

Fašizem kapitulira na celi črti. Mussolini ostane sicer s svojim ministrstvom na vladi, narodna milica se ne razpusti, ampak podredi vojnemu ministrstvu, tudi ustroj fašistovske stranke ostane več ali manj v svoji sedanjih obliki. To so zunanosti, ki naj čuvajo videz na znotraj in ki naj zlasti preprečijo verjetne notranje zmede ob prečitem preobratu. Preko vsega tega stoji dejstvo, da se je fašizem pod strašnim pritiskom javnega mnjenja nele doma, ampak po celem civiliziranem svetu odrekel diktatorstvu in je pripravljen prevzeti vlogo navadne politične stranke. Gre le za to, da poštene elementi z opezičijo na čelu ohranijo sedanjo moralno premoč tako dolgo, da se odprava fašistovskega strahovladja praktično izvede do kraja. Mussolini po svojih novih izjavah ni več prejšnji Mussolini, ni več neizprosni, vsemogočni diktator, ampak navaden ministrski predsednik ali celo samo še kulisa, za katero se vrše odločilne izpremembe. To priča ves razvoj dogodkov.

Pred novim vojaškim prevratom na Grškem. V grški armadi je počelo zopet opasno vrteti. Velika skupina oficirjev ne odobrava početje vojnega ministra Hadžikiriakosa, ki je postavil na najvišje mesto par revolucionarnih oficirjev, dočim druge enakozaslužne prezira. Nezadovoljnejšem načeljuje bivši vojni minister general Konduriotis, o katerem se govori, da namerava izvesti s silo državni prevrat. S sedanjim režimom so nezadovoljni zlasti častniki iz mornarice. Vlada nastopa teroristično proti nezadovoljnejšem ter je dala zapreti nekega generala samo radi tega, ker je v članku napadel vojnega ministra. Položaj vlade pa je vkljub vsem meram jako otežkočen ter je vprašanje, če se bo mogla še nekaj časa držati.

Walther Rathenau. V torek je bila druga obletnica smrti nemškega državnika Waltherja Rathenau, ki je

padel za Erzbergerjem, istotako velikim duhom povojne Nemčije, kot žrtev atentata nemških monarhistov in šovinistov. Od smrtnega dne Rathenaua pada Nemčija iz ene krize v drugo. Najprej inflacija, potem francoska okupacija Poruhra in kabinet dr. Wirtha, ki je vodil politiko v duhu in smeri Erzbergerja in Rathenaua ter se strogo ravnal načela: »Der Feind steht rechts«, se je moral umakniti kabinetu generalnega ravnatelja Hamburg-Amerika linije dr. Cuna, ki je proglasil pasivno resistenco ter začel finansirati sabotažo. V pol letu so Francozi zlomili nemški pasivni odpor, nemška vlada se je morala začeti pogajati in nastali so takozvani Mium dogovori, ki se obnavljajo vsaka dva meseca do končne ureditve reparacijskega vprašanja. V boju s Francijo je posvečala nemška vlada vso brigo in skrb svoji industriji tako, da za delavstvo od tega ni nič ostalo in da je vse gorje s strašno težo padlo na delovno ljudstvo. Kmalu po smrti Rathenaua se je začela močno razvijati nemška monarhistična in militaristična struja, ki bi kmalu vse razbila, kar je pokojni Nemčiji pridobil, — in ki še zlasti sedaj pomeni veliko nesrečo za Nemčijo, ko se ji od angleške in francoske strani ponuja sporazum.

Propad dunajske Depozitne banke. Finančna kriza, ki tlači avstrijske banke zlasti po zadnji špekulaciji s frankom, je težko zadela dunajsko Depozitno banko. Svojčas se je izjavilo 5 velebank, da prevzamejo Depozitno banko, ker bi njen polom značil veliko katastrofo, sedaj pa so te banke zaključile, da ne bodo začele rešilne akcije. Depozitna banka mora na vsak način svoje delovanje ukiniti ter skušati doseči poravnavo.

Obsodba v čehoslovaškem bencinskem procesu. Dne 25. t. m. je bil v Pragi končan takozvani bencinski proces, ki je od svojega odkritja do danes vzbujal toliko pozornosti. Obsodba krivcev kaže, da ima Čehoslovaška resno voljo, energično pomesti s korupcijo, ki se je razpasla v upravi. — Obsojeni so: vladni svetnik Svatek na 13 mesecev, direktor Benoni na 3 leta, fabrikant Kolben na 20 mesecev, Stofka in Malina na 8 mesecev, Nedjely na 10 mesecev in gospa Boubela na 6 mesecev ječe. Ostali obtoženci so oproščeni.

Prekid pregovorov med Anglijo in Egiptom. Predsednik egiptovske vlade Zaglul paša je izjavil v parlamentu, da bo moral prekiniti pregovore z Anglijo, če ne bo dosegel, da bode angleško vojaštvo zapustilo Egipt.

Dinar in inozemstvo.

Dinar je začel zopet padati, če tudi se je še nedavno zatrjevalo, kako dobra opora so naši valuti letošnji dobri izgledi žetve in izvoza. Ko je dinar rastel, se je od uradne strani zatrjevalo, da je rast v skladu z našo finančno politiko in z gospodarsko močjo naše države ter da se bo dinar na svoji višini tudi stabiliziral. Nekaj mesecev se je temu verjelo, potem so se pa zopet začeli veliki pomisleki glede stabilizacije ob slabi finančni in gospodarski politiki.

Sedaj dinar zopet pada in zagrebški »Jutarnji list« od torka se bavi v daljšem članku z izjavami neodvisnih in uglednih osebnosti in strokovnjakov iz beograjskega gospodarskega sveta, ki objektivno sodijo o našem finančnem položaju. Ti krogi, ki iz raznih razlogov nočejo javno nastopiti, opozarjajo najprej, kak unicum naše gospodarske in finančne politike je to, da smo začeli zadnji čas uvažati ameriansko moko iz Italije, ko smo vendar znani kot izvozna država cerealij.

Tudi drugače se vedno bolj favorizira italijanski kapital in do te nezavednosti gospodarske politike je prišlo vsled tega, kar dajejo Italijani posameznikom velike provizije za zaključene posle in kupčije. Danes se vodi boj med dolarjem in funtom, a naši merodajni krogi so v tem vprašanju popolnoma neorijentirani.

Potem se opozarja na veliko in čudno nenaklonjenost angleškemu kapitalu, pa naj bi se hotel ta pod še tako ugodnimi pogoji in brez velikih obresti plasirati v naši državi. To se tolmači in razlaga s tem, da se od Angležev ne da zaslužiti provizija. Težave se delajo tudi kapitalu ostalega gospodarsko močnega sveta in ne sme se pozabiti, da prehaja nova situacija v Franciji tudi na gospodarsko in finančno polje.

Od naše službene strani se zadnji čas zopet forsira akcija z Blairovo bančno skupino in če govorijo še toliki razlogi za to, da se to posojilo odpove. Iz Beograda je dan Blairovi skupini celo mgljav, naj razširi svoj konzorcij s sprejetjem italijanskega kapitala v svojo sredino. Sedaj skušajo Belgijci uvesti nekaj svojega kapitala pri nas in v kratkem bi imeli priti v Beograd predstavniki neke velike belgijsko-francoske bančne skupine, ki bi stavili naši državi dvojno ponudbo. Ena bi bila za zgradbo velike tovarne nekje ob srbsko-bosanski meji, druga pa za zgradbo jadranske železniške proge. Ker se Belgijci tudi nočejo razumeti na provizije, se v gospodarskih krogih resno sumi, da brez provizij z Belgijci ne bo nič, kakor tudi ni bilo nič z Angleži glede več posojil.

Beograjski neodvisni gospodarski strokovnjaki naglašajo, da se nobena stvar, pa naj si bo državno posojilo ali katerakoli finančna transakcija ne more dovršiti, dokler ne dobi provizije gotovi krog, kateremu je na čelu neka oseba, ki je zopet v najbližji zvezi z eno od najuglednejših osebnosti v Beogradu.

Na izplačevanje provizij pristajajo danes samo Italijani, Angleži kot najresnejši ponudniki posojil in drugi predstavniki tujega kapitala pa provizije kategorično odbijajo. Radi tega se skuša danes v Beogradu v glavnem favorizirati italijanski kapital. Da ni tako močne kontrole javnosti, ki je proti italijanskemu kapitalu, ker dobro ve, kaj bi pomenila gospodarska eksploata-

cija Jugoslavije od strani Italije, bi bila naša država že davno poplavljenja z italijanskim kapitalom.

Končno se opozarja na našo notranjo politiko, o kateri se v Evropi in posebno še v gospodarskih krogih mnogo razmišlja in računa. Naša zunanja politika ima danes edino oporo v Italiji, kar prav gotovo tudi mnogo deluje na vrednost naše valute. Edini zaščitnik beograjske službene politike je Italija, ki pa sama v svetu vedno slabše stoji. Od naše današnje gospodarske politike ima marsikaj lahko porazne posledice za našo narodno gospodarstvo sploh in ne moremo se nadati na kako resnejšo akcijo iz inozemstva za podporo naše valute, dokler se naše politične in gospodarske razmere ne spremenijo.

Dnevne novice.

Obmejni pretep pri Rakeku. Opolnoči dne 23. t. m. je bil onkraj naše državne meje na italijanskih tleh pri Uncu krvav pretep med civilisti in italijanskimi finančnimi stražniki. V tem pretepu je bil ubit italijanski finančni stražnik Lorenc Grego. Naša vlada je radi tega incidenta izrazila svoje obžalovanje italijanskemu poslaniku v Beogradu, naglašajo se pa, da je do spopada prišlo tudi zaradi tega, ker meja še ni končno določena ter se vedno zgodi, da zajdejo naši ali pa Italijani na nasprotna tla. Po poročilu, ki ga je dobil »Slovenec« iz Logatca, je pa jasno, da ne bi prišlo do neljubega incidenta, če ne bi imeli pri nas orjune. Poročilo se glasi: »Dne 23. t. m. zvečer se je pripeljalo v Gorenji Logatec 8 orjunašev iz Ljubljane na avtomobilu. Oboroženi so bili od nog do glave, imeli so karabinke in granate. Tej skupini orjunašev sta se pridružila dva domačina. Zvečer, ko so bili že malo dobre volje, so se odpeljali iz Gorenjega Logatca z avtomobilom skozi ob meji na Planino in Unec. En dan preje, dne 22. t. m., se je eden naših financerjev na meji baje sam ustrelil. Orjunci so se radi tega z Lahi sprli, misleč ali trdeč, da so tega financerja Lahi ustrelili. Iz prerokanja se je razvil seveda incident in pobjoj, v katerem so orjunaši Lovrenca Grego ustrelili.« — Upajmo, da preiskovalna oblast dožene resnico ter ne pozabi na orjuno, ki terorizira tudi naše obmejno prebivalstvo. Par dni pred pretepom je dobil župan občine Planina pri Rakeku pismo od orjune, ki poziva, naj v roku 48 ur naznani, kako se bo proslavljal Vidov dan. Župan je odgovoril, četudi ne bi bil smel, ker orjuna vendar ni nadzorovalni organ županstev ter je opozoril okrajno glavarstvo v Logatcu, da se je bati nemirov. Do teh je prišlo še prej kot se je pričakovalo in obmejni pretep je gotovo v zvezi z grožnjami planinske orjune.

Ozadje napada na zemljoradniške poslance. Torkova številka »Pravde« v Beogradu objavlja pismo Zivovina Kandiča, 60 letnega kmeta in prvaka radikalne stranke iz Ralje. V tem pismu izpoveduje Kandič, da je pred dogodki v Ralji radikalni poslanec Aleksa Zujevič zbral v njegovi hiši kmete in jim dejal, da bosta na radikalni shod v Ralji prišla kralj in Pašić in da so zemljoradniki pripravili Radičeve, da bodo ubili — kralja. Vsled tega jih je Zujevič pozival, da naj gredo na postajo in pobijejo zemljoradniške poslance. Dobe sedno nadaljuje: Zavrela mi je kri in peljal sem se v Raljo in sem videl vse ono, kar ste v »Pravdi« priobčili. Zato sedaj izstopam iz radikalne stranke in prosim, da objavite v vašem listu to pismo.

Zaplemba »Obzora«. Zagrebškemu dnevniku »Obzor« je bila zaplenjena torkova številka radi članka »Todor Aleksandrov v Londonu«. Ta članek je bil z navédbo viro doslovno posnet iz »Seccolo«, lista zavezniške države, ki mu prihod v našo državo še nikdar ni bil zabranjen.

Kozel kot vrtnar. Na pokrajinski skupščini UJU v Krškem govori o delu učiteljskega na polju zadrugištvva g. Janko Lesničar. Ali ni to isti Lesničar, ki je soudeležen in sicer osebno materijelno na »preosnovi« celjske posojilnice v bankirsko podjetje? Ali hoče mogoče učiti, kako človek z zadrugišnim plaščem preosnuje zadruga v podjetja posameznikov? UJU je našla svojemu programatičnemu frazerstvu ravno primernege sodelavca za »ljudski blagor«!

Po občinskih volitvah v St. Juriju ob južni železnici. Iz St. Jurija poročajo: Drogeniggova hujskanja: vsi tržani proti okoliškim kmetom, so se toliko obnesla, da so se šentjurski »naprednjaki« srečali in podaliroke na skupni kandidatni listi. G. Franc Prauseis se je celo tako daleč spozabil, da je vpil v neki gostilni, da bi bila sramota, če bi okoliški kmetje, ki spadajo pod tržko občino, v trgu gospodarili, ker so ti kmetje »sami trotili in petlarje!« G. tržan Josef Drogenigg je že koj drugi dan po občinskih volitvah napovedal dosedanjemu občinskemu tajniku Franu Žličar, da bo odstavljen od te službe. In zakaj? G. Žličar je invalid, a pošteni katoliški načel in je bil eden najboljših delavcev že od prve mladosti v vseh kat. organizacijah. Kot občinski tajnik je silno marljiv in vesten ter postrežljiv, tako da ga je vsak vzljudil, ki je imel kaj z njim opraviti. Ker je pa odločen pristaš SLS, mora iz službe. Naši Žerjavovci delajo ravno tako, kakor Pribičević v Beogradu. Za občinskega tajnika nameravajo napraviti policajdemokrata »birta« Lisko, ki je upokojen staroavstrijski žandar, rodom Čeh in našo milo slovensčino le za največjo silo mrcvari. Pri naših šentjurskih naprednjakih pa je po Pašičevem receptu občna kvalifikacija: pripadnost k policajdemokrati stranki. Josefu Drogeniggu, ker že dolgo ni več poslanec, pa bi rad postal vsaj »Gemeinderat der Marktgemeinde St. Georgen«, se tako mudi do te časti, da se je tri dni pred izvolitvijo župana podpisoval vojaškim novincem kot »Gemeinderat.« Kmetje iz šentjurske okolice pa si bodo dobro zapomnili šentjurski sokolsko in orjunske gospodo, ki naj odslej

životari od tržanov, a ne od okoličanov. Josef Drogenigg je s svojo nepremišljeno brbljavostjo zafural v popolen propad celo Samostojno stranko, pa bo še žepe naprednih šentjursčanov, ki so ponosni kot Lemberžani na tržanstvo, a pozabljajo, da so živeli le od kmetov iz okolice. Napredni ponos nekaterih šentjurskih »birtov«, trgovcev itd. si bomo okoliški kmetje za prihodnost prešneto dobro zapomnili in izvajali za napredne tržane žalostne in bridke posledice!

Predsednik albanske vlade v Beogradu. Ahmed beg Zogu, bivši predsednik albanske vlade, je prispel na svojem begu iz Albanije te dni v Beograd. Posetil je že Pašića in šefa albanske sekcije v zunanjem ministristvu, Branka Lazarevića. Svoje spremstvo je ostavil v Debru. Skupno z njim je pobegnilo iz Albanije na naše ozemlje 19 častnikov, 150 vojakov, 50 orožnikov, 60 civilnih dobrovoljcev in večje število uradnikov. Ahmed beg jih je pred odhodom v Beograd oskrbel z vsem potrebnim.

Olajšava pri točenju vina lastnega pridelka. Finančno ministristvo je odredilo, da lahko toči vinogradnik lastni vinski pridelek 3 mesece v enem letu in mu za to točenje ni treba plačati taksne tarife. Točenje lastnega pridelka pa nikakor ne sme trajati dalje nego tri mesece v letu. Kdor toči v letu dalje od 3 mesecev, si mora pridobiti še osebno pravico in ako toči v lokalih sedečim gostom na način kavarne ali gostilne tudi krajevno pravico.

Uvoz vina v Čehoslovaško. Te dni stopa v veljavo pogodba med Čehoslovaško in našo državo o uvozu vina. Kontingent vina znaša 110 tisoč hektolitrov v sodih in 10000 hl v steklenicah. Vinarske listy prinašajo sedaj na tančne carinske pogoje za uvoz našega vina: 1. vsa vina v sodih, ki se uvažajo iz naše države za Čehoslovaško, morajo vsebovati 13 odstot. vinskega alkohola. Vsebina alkohola se ne sme umetno povečati s špiritom ali koncentriranjem. 2. Glede odstotka alkohola so izvzeta vsa ona vina, ki se uvažajo v sodih iz negotinskega, sremskega, vršaškega, mostarskega, zagorskega in moslovaškega vinskega okoliša. Po minimalni tarifi se bodo carinila istotako vsa slovenska in dalmatinska vina brez razlike odstotka alkohola. 3. Pod minimalno tarifo spadajo tudi vsa vina v steklenicah brez ozirov na vsebino alkohola iz okrajev: Ljutomer, Maribor, Mostar in Vis. Vino v sodih se bo carinilo z 2.10 češkimi kromami po kilogramu, vino v steklenicah pa z 4.87 in pol čK po kg. Koliko bo ta pogodba in ugodnosti od strani Češke koristile našemu vinogradništvu, bode šele pokazala bližnja bodočnost.

Nemško-slovenska gimnazija v Ljubljani. Vesti, da se gornjegimnazijski nemški razredi popolnoma prekinajo, so prenagljene, pač pa bodo ti razredi dobili v letu 1924-25 slovenski učni jezik, ker tudi Nemci v teh razredih slovenski jezik že dosti dobro obvladujejo. Potemtakem je pričakovati, da bodo prihodnje šolsko leto višji razredi tega zavoda, ki stoji pod spretnim vodstvom dr. Koruna in razpolaga z najboljšimi učnimi močmi, dobro obiskani; kajti dobri uspehi tega zavoda (v letošnjem VIII. razredu n. pr. dve tretjini odličašev) ga povsod priporočajo.

Izletnikom iz Celja in okolice. Iz gorsko prijazne in vabljive Svetine pri Celju v župniji Sv. Rupert nad Laškimi poročajo: Za cerkev sv. Križa na Svetini, ki je bila lansko leto znotraj in deloma tudi zunaj popravljena in prenovljena ter je dobila novi zvon, se bo obhajala lepa nedelja 6. julija, ker je 1. julija dan presvete krvi Kristusove. Rana maša bo ob 6. uri, ob 10. bo običajna procesija, nato pa pridiga in slovesna sv. maša. Tudi spoved verniki lahko opravijo že v soboto in v nedeljo. Častilci sv. Križa, pridite 6. julija ali še 5. julija v velikem številu od blizu in daleč na Svetino!

Novi rektor zagrebške univerze. Za rektorja zagrebškega vseučilišča za leto 1924-25 je izvoljen dr. Ladislav Polić, profesor pravne fakultete.

Obsodba komunista Pavlovića. Dne 24. t. m. je bila v Beogradu izrečena obsodba proti bivšemu komunističnemu poslancu Pavlu Pavloviću. Obsojen je na eno leto ječe. V kazni se mu pa všteje tudi 7 in pol mesecev preiskovalnega zopora. Za proces je vladalo veliko zanimanje in zlasti zadnji dan je bila dvorana napolnjena. Ko je Pavlovič končal svoj govor z vzklikom: Živela tretja internacionala, se je polastilo njegovih privrženecv v dvorani veliko navdušenje.

Železniška nesreča. Na progi Zagreb—Sušak sta na postaji Generalski Stol trčila skupaj dva mešana vlaka. Sreča je, da so bili potniški vozovi na koncu vlakov ter od potnikov ni bil nihče resno poškodovan. — Materijalna škoda je znatna.

Goljufivi izseljeniški agenti. Zagrebški policiji se je posrečilo priti na sled veliki družbi sleparjev, ki so se bavili z nagovarjanjem kmetov na izselitev v Ameriko ter jim za dragocen denar dobavljali krive potnice. Od te družbe sta neki Juran in Puhek, doma iz okolice Karlovca, zbirala in nagovarjala izseljence, Ružič in Radovič iz Zagreba sta pa skrbela za dobavo potnic. Svoje obrt so izvrševali dolgo časa skrajno previdno, slednjič pa jim je redarstvo prišlo na sled s pomočjo ogoljufanega izseljenca Baića, katerega je omenjena družba spravila do Pariza, od koder se je moral vrniti. Za krivo potnico je plačal 560 dolarjev. V rokah policije se nahajata samo Ružič in Radovič, dočim sta Puhek in Juran pobegnili. Omenjena četvorica je na račun lahkovernih kmetov izborna živela. Juran si je pridobil ogromno imetje.

Nesreča iz neprevidnosti. V železniškem vagonu na progi Tuzla—Doboj se je pripetil te dni tragičen slučaj, ki je zahteval radi neprevidnosti eno nedolžno — smrtno žrtev. V vozu so se vozili skupno civilisti in žandarji. Žandarji so iz komodnosti postavili puške v kot voza in se razgovarjali. Ko je krenil vlak iz postaje Miričina, se je voz stresel, v kot postavljena žandarška

puška je padla po tleh, ker ni bila varnostna naprava zaprta, se je sprožila in krogla je smrtno zadela slaščičarja iz Tuzle, Čeha Josipa Dohmaleka. Kakor je razvidno že iz več žalostnih smrtnih slučajev, ki se odigravajo skoro dnevno po južnih krajih naše domovine, lahko trdimo, da naši južni bratje iz vrst varnostne oborožene sile niti ne znajo, da ima moderna puška poleg sprožilne naprave tudi varnostno, ki dobro zapira in se sme odpreti samo v slučaju nujne uporabe orožja.

Beg internacionalnega žeparja. V Osijeku je policija aretirala slavnega žepnega tatu, Rumuna Emanuela Weiss. Odpremili so ga v Zagreb pod zaščito enega stražnika. Med potjo pa je šel Weiss v drvečem vlaku na stranišče ter skočil skozi okno. Beg se mu je posrečil, ker zavora na vlaku ni delovala ter ga niso mogli pravočasno ustaviti. Stražnik se je vrnil nazaj v Osijek brez zločinca, prinesel pa je s seboj njegov denar, v vrednosti par 10 tisoč dinarjev v raznih valutah.

Prebivalstvu mariborske okolice se priporoča, da smatra radi sobotnega državnega praznika prihodnji petek kot tržni dan v mestu posebno vsled tega, ker bodo v soboto vse trgovine zaprte in se vrši na Glavnem trgu vojaška parada. Gremij trgovcev v Mariboru.

Čas. Izšel je četrti in peti zvezek te odlične znanstvene revije »Leonove družbe«. Tehna vsebina, posebno zanimiv je opis življenja in dela rajnega zgodovinarja dr. Fr. Kosa in pa spis: »Ruski boljševidem«, dokazuje, da gre »čas« res s tokom časa. Vsak izobraženec bi moral biti naročen na ta znanstvenik, da se ob njem pravilno orientira v sodobnem velikem vrvežu različnih nazorov, gibanj, odkritij. V Mariboru je posebno upravnništvo in sicer v novi palači Zadruga gospodarske banke, Aleksandrova cesta 6-I. pri pisarni SLS. Tam se sprejemajo v uradnih urah novi naročniki in pobira zaostala članarina.

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom, žuljem in bradavicam je že 35 let v prometu se nahajajoča mast pod imenom »Clavén«. Dobiva se v lekarnah in drogerijah. V Mariboru skladišče: Lekarna Sirak. Centrala: Mr. M. Hrnjak, Sisak (Hrvatsko). 374

Iz Ormoža in Ptuja.

Volilni boj v Ormožu in demokrati. Ormoški demokrati so tako iznajdljivi, da so jo po dolgem tuhtanju uganili in sklenili: tudi Wranglovci, ki so zaposleni pri gradnji nove železniške proge Ormož—Ljutomer, imajo volilno pravico. Ti Rusi izpod general Wranglovega žezla stanujejo po večini v barakah, nekateri privatno v Ormožu, zopet drugi pa na kmetih v ormoški okolici. Precej Wranglovcev je nastanjenih po občinah: Pušenci, Libanja, Hardek in Mihalovci. Ti ljudje pa ne bivajo nikjer stalno, ampak vedno romajo sem in tja. V Ormožu ima ta gospoda svojo lastno pisarno, kjer je zaposlenih precej Rusov. Da pa nimajo ti Wranglovci pri nas volilne pravice, ker so predvsem tuji državljani in vojak, to zna vsak zadnji okoliški župan, samo ormoškemu je to španska vas. In vendar bi se moralo zahtevati od mestnega župana boljše poznanje volilnega zakona nego pa od priprostega kmeta. Za občinske volitve v Ormožu je dal g. župan v volilni imenik vpisati kar 16 Wranglovcev. Tega nepostavnega koraka pa ni zagrešil iz bojazni, da bi znal brez pomoči Wranglovcev izgubiti županski stolček, ampak radi tega, ker ne pozna paragrafov volilnega zakona. Ako bi se ravnali po receptu ormoškega župana vsi okoliški, kjer so na stanu Wranglovci, potem bi bilo po občinah v okolici Ormoža več volilcev Wranglovcev nego domačinov in povsod bi se povspel na županski stolec Wranglovcarist. Ormoški demokrati so res iznajdljivi, četudi je njihova iznajdljivost protizakonita. Sedaj je v Ormožu po vpisu Wranglovcev v volilni imenik samo še vprašanje: Kaj bodo rekli volilci-domačini, ker jih je porinil gospod župan na isto stopnjo volilne pravice kot Wranglovo soldatesko? Odgovor na to vprašanje bo prejel gospod župan na dan volitev.

Kmetijski gospodinjski tečaj v Ptuj se prične z dnem 1. julija 1924 ter bo trajal do konca avgusta. — Kmetiska dekleta in mestne gospodinje naj se prijavijo do 30. junija t. l. med uradnimi urami dopoldan na okrajnem zastopu, kjer izvedo tudi druge pogoje. Če ne bo dovolj gojenk, najmanj 12, se tečaj ne vrši. Pozivamo in vabimo kmetiske starše iz okolice Ptuja, da pošljejo svoje nad 18 let stare hčerke v gospodinjski tečaj, ker je pouk v kmetijstvu in gospodinjstvu najboljša doba za mlade gospodinje.

Ruski general — župan v slovenski občini. — Dosedanji župan v Ormožu je dal vpisati kar celi regiment Wranglovcev z generalom vred v imenik za občinske volitve iz razloga, češ, da so si pridobili velike zasluge pri gradnji železniške proge Ormož—Ljutomer in jmi radi tega pristojna v Ormožu volilna pravica in mesto župana. Okoliške občine, ki imate Wranglovce v občini, posnemajte! Ko odidejo Wranglovci, potem pridejo v ormoški volilni imenik cigani!

Požar v Zabovcih pri Ptuj. V Zabovcih pri Ptuj je uničil požar poslopje kočarju Marohu. Ogenj so zažigali otroci v času, ko so bili domači z doma. Rešiti se je moglo le malo. Škoda znaša 90 tisoč kron, a zavarovalnina pa samo borih 2000 K.

MLADINSKA DNEVA.

Mladinska dneva v Mariboru. Kakor že veste iz prošlasne se vršita letos 9. in 10. avgusta deklinski dan, 23. in 24. avgusta pa fantovski dan. Na teh dnevih bo zborovala mladina Štajerske, Prekmurja in Koroške. Razgovorili se bodo o tem, kako prenoviti mladino in po njej slovenski rod.

Pripravljalni odbor za mladinska dneva je začel že s polno paro delati. Razdelil je delo po odsekih.

Versko-obnovitveni odsek pripravlja govore o verski obnovi mladine.

Prosvetni odsek se peča z referati o mladinski izobrazbi in vzgoji.

Odsek za zunanje prireditve bo preskrbel vse potrebno za zunanji nastop naše mladine.

Finančni odsek ima na skrbi denarna sredstva.

Tehnični odsek bo pripravil telovadni nastop orlovstva.

Vsem društvom sporočamo, da dobijo v kratkem podrobna navodila za agitacijo in predpriprave za mladinska dneva.

Tajništvo mladinskih dnevo.

Iz Maribora.

Nemo dat, quod non habet Nr. II. Gospodi okrog »Tabora« smo že porinili pod nos resnico reka: Nemo dat, quod non habet (Nikdo ne da, česar nima) in to z ozirom na več tedensko manjkanje uvodnikov v »Taboru« in na plankarijo tega lista iz »Jutra«. Glede kradljivosti »Tabora« celih člankov iz drugih listov brez navedbe vira, je ta list že znan in tudi radi tega, ker je tako srečen, da ima za šef-urednika nemško-slovenskega poeta g. Špindlerja. Gospod Špindler pa ni samo ravnatelj časniških podjetij Mariborske tiskarne, šef-urednik »Tabora«, ampak celo glavni JDS tajnik za mariborsko blast. Kaka da je Špindlerjeva novinarska poštenost, smo že večkrat v javnosti osvetlili, tokrat pa hočemo temu naprednemu svetilniku dokazati njegovo tajniško nesposobnost (Nemo dat,) in nepoštenost. Tajniki političnih strank imajo nalog, da izdajajo pred volitvami na volilce v listih razna navodila in oklice. To naloge je prevzel za JDS tudi g. Špindler in jo izvršil za letošnje občinske volitve po policajdemokratski nepoštenosti in omejenosti. Tajništvo SLS v Mariboru je objavilo v »Slov. Gospodarju« od 12. junija 1924 na strani 3. navodila glede kandidatnih list. Ta »Gospodarjeva« navodila je g. JDS tajnik Špindler dobesedno od prve do zadnje črke prepisal s to spremembo, da je mesto SLS urinil JDS in mesto KZ zapisal SKS. Pa bi kdo rekel, to je mogoče slučajno! Ne, ne! Prepis je izvršen, kakor rečeno dobesedno in so tudi nadpisi posameznih člankov v teh navodilih dobesedno prepisani iz »Gospodarja«. »Gospodar« je ta navodila objavil enkrat, »Tabor« pa že kakih 4 krat radi pomanjkanja gradiva in je s tem ukradenim blagom izpolnil drugo stran. Te tatvine nam g. Špindler tokrat ne bo mogel utajiti, ker je tako očitna, da jo spozna na prvi pogled osemletni otrok, ki zna čitati. Policajdemokratske duševne korifeje niso samo tolikanj nepošten, da strižejo brez navedbe vira članke iz listov in jih porivajo v svoja glasila, ampak kradejo celo navodila za volitve, ki so bila objavljena za SLS volilce, s katerimi se JDS bori kot hudici proti križu. Tatvina SLS navodil za JDS pa je tudi dokument zaupanja demokratov v SLS zmago pri obč. volitvah. Mariborskim demokratom smo torej s tem odkritjem, s katerim smo čakali že 14 dni, pribili pečat resnice reka: Nemo dat, quod non habet in to je Nr. II. Tako je pri JDS vse preplankano in ukradenost v materijelnem kot duševnem oziru, a pri vsej tej nepoštenosti pa ostane JDS stranka — naprednosti.

Sprememba voznega reda. Potniški vlak, kateri odhaja po sedanjem voznem redu iz Maribora gl. kol. v Avstrijo ob 5. uri 24 min., odhaja od 1. julija naprej iz Maribora gl. kol. že ob 5. uri ter potniški vlak, kateri odhaja sedaj ob 20. uri pa že ob 19. uri 25. min. Prihod v Graz ostane nespremenjen.

Veselica poštarjev. Samo še 8 dni nas loči od veselice, katero priredijo dne 6. julija nižji poštni in brzojavni uslužbenci na vrtu restavracije pri Gambriu. — Razpored je zelo pester ter bo zanimal vsakogar. Koncert na vrtu, ples v dvorani, srečolov, ribolov, ameriškansko kegljišče, telefon, umetno slikanje in še druge igre bodo skrbele za zabavo gostov. Začetek veselice je ob 15. uri, konec ob 24. Pri koncertu svira godba »Drava«. Vstopnina za vsako sebo je 5 D, otroci v spremstvu staršev so vstopnine prosti.

Povečanje kapucinskega samostana v Studencih pri Mariboru. Kapucinski samostan v Studencih dvigajo za eno nadstropje, ker so bili dosedanja prostori veliko preozki in premali. Delo zelo hitro napreduje, stavba bode hitro pod streho in bo še letos kot izgotovljena Studencem v znatno olepšavo.

Vpisovanje v dekliško meščansko šolo v Cankarjevi ulici se vrši v nedeljo, dne 29. in ponedeljek dne 30. junija od 8. do 12. ure v prvem nadstropju. S seboj je prinesiti krstni list in zadnje šolsko izpričevalo. Ravnateljstvo.

Zahvala. Podpisana se toplo zahvaljujem g. zdravniku dr. Benjaminu Ipavici, ki me je s težko operacijo rešil življenjske nevarnosti, gg. asistentom dr. Wernerju, dr. Majcenu in dr. Zorjanu, kakor tudi babici ge. Skokovi in upravi sanatorija gg. Tavčarjev za zelo vestno oskrbo in popust. Ob enem zavračam kot neresnične tudi vse vesti, da bi mi bil operater g. dr. Ipavic zaračunal ogromno svoto ter nazivam raznaševalce teh vesti lažnjivce. — Marija Šterle, soproga mestnega tržnega revizorja v Mariboru.

INDUSTRIJSKO-OBRTNA RAZSTAVA V MARIBORU
Od 10. do 28. avgusta 1924.

Rok za vpošiljanje osnutka oficijelnega lepaka podaljšan do 5. julija 1924. Razstavljalni odbor je razpisal za tri najboljše osnutke oficijelnega lepaka za »Industrij-

ske-obrtno razstavo« v Mariboru po 2000, 1000 in 500 K. Osnutke je vposlati zapečaten in označene samo s šifro najkasneje do 5. julija 1924.

Prijavni rok za razstavljalce poteče dne 1. julija t. l.

Industriji in obrtniki! Udeležite se letošnje »Industrijsko-obrtno razstave«, ker morete pričakovati velik uspeh z malimi razstavnimi stroški.

Popust na železnici za razstavljalce in obiskovalce. Konzorcij letošnje razstave je naredil prošnjo na generalno direkcijo državnih železnic v Beogradu, da dovoli popust za prevoz blaga, ki je namenjeno za razstavo in pa za obiskovalce razstave. S tem popustom bo omogočena udeležba tudi interesentom iz oddaljenih krajev.

Vse informacije glede razstave daje edino le pisarna razstavnega odbora v Mariboru, Grajski trg št. 1, telefon interurban št. 325.

Dušica.

Roman v treh delih. Angleški spisala B. Orczy.
Prevedel Paulus.

22

Marat je padel, za njim je bil Merlin najveljavnejši član kluba. In z njim Tinville, predsednik odbora za javno varnost. Dobra prijatelja sta bila, pa drug proti drugemu sta delovala, drug drugemu izpodkopavala ugled in popularnost. In že je izgledalo, da bo Merlin podlegel.

Zadeva z Déroutledom se mu ni posrečila.

Déroutledova priljubljenost pri ljudstvu, njegov mirni dostojanstveni nastop sta bila vsem jakobincem že zdavnaj trn v peti. Iskali so prilike, da ga spravijo s poti.

In ponudila se jim je ugodna prilika.

Dobili so v roke brezimno ovadbo, da kuje zaroto in da hoče osvoboditi vdovo Ludovika Capet. In prav verjetna je bila ta ovadba! Takega izdajstva je bil hinavski Déroutled čisto zmožen!

Poslali so Merlina, da poišče dokazov.

Pa Merlin se je vrnil s praznimi rokami. Julietta Marny, ki jo je prignal v ječo, ni štela veliko. Hoteli so Déroutleda.

Merlinova slava se je majala.

Že koj ko je tisti večer stopil v zakajeno klubovo sobo, ja začutil, da veje v njem zanj sovražni veter.

Tinville je sedel na enem izmed obeh stolov, ki sta krasila »Slepega konja«.

Slonel je s komolci na mizi in si snažil zobe z vilicami. V odmorih med tem zanimivim poslom pa je razlagal svoja širokopotezna načela o patriotizmu in delal zbadljive opazke na račun svojega prijatelja Merlina.

Krog njega je sedela mrzka gruča njemu sorodnih ljudi. Čutili so, da je Tinville »mož, ki prihaja«, in zvesto so mu pitrjevali.

Merlin je zagodrnjal svoj »Dober večer« in mračno sedel v oddaljen kot. Par ljudi se mu je zarežalo in mnogo sovražnih pogledov je letelo nanj. Tinville se mu je posmehljivo poklonil in ga ošinil z zaničljivimi očmi.

Eden patriotov, dolg orjaški človek s težkimi pestmi in širokimi plečami, najbrž nosač ali premogar po poklicu, je zakotalil prazen sodček v kot k Merlinu in sedel nanj. Ker sta namreč bila samo dva stola v celeni »Slepem konju« in še ta dva polomljena, je družba sedela na prevrnjenih sodih ali kar enostavno na mizah.

»Pazi, Lenoir!« se je zlobno zarežal Tinville. »Merlin te bo spravil v ječo! Mesto Déroutleda, ki ga je spustil skozi prste!«

»Ne bojim se«, je odgovoril Lenoir. »Državljan Merlin je vse preveč aristokratski človek. In taki ljudje niso za umazano delo republike. — Ali ne, gospod Merlin?«

»Moje republikansko prepričanje je dobro znano«, se je branil Merlin robato, »in ni se mi treba bati škodoželjnih in nevoščljivih tovarišev. Kar pa se tiče Déroutleda, pa ni res da bi ga bil spustil skozi prste. Res je le, da nisem našel nobenih dokazov zoper njega.«

Lenoir je pljunil po tleh, položil koščene roke po mizi in dejal mirno:

»Pravi služabnik republike si sam naredi dokaze in ne prepušča ničesar slučaju!«

Številni hripavi glasovi so navdušeno odobravalili »patriotične« besede silnega premogarja.

Lenoir je vzbujal zanimanje. In opazil je to. Videti je bilo, da si hoče zagotoviti vodilni glas v družbi, ki je bila itak slabo razporejena za Merlina.

»Državljan Merlin«, je pravil Lenoir, »vi sami ste naredili postavbo »o osumljenih« in torej veste, da je po tej postavi zapadel smrti že kdor je le samo sumljiv — Pa si niste znali pomagati!«

»Kaj bi pa naj bil storil?«

(Dalje prihodnjič.)

Majhno posestvo se prodaja. Vpraša se pri Cafu, Marija Brezje 66, pri Mariboru. 376

Išče se trgovski pomočnik iz mariborske okolice, prvovrstni detaist. Ponudbe pod št. 373 na upravo »Straže.«

Krojači in krojačice! Izdelujem po poljubnih modelih, po meri vsakovrstne kroje (muštre) za dame in gospode. Knafelj Alojzij, strokovni učitelj za krojaštvo, Ljubljana, Križevniška ulica 2-1. 375 2-1

Gospodinj! Kje dobite najboljšo in najcenejšo prvovrstno banaško moko, mast, sladkor, riž, kavo itd.? Le pri Škerbec in Gaspari, preje Tischler, Maribor, Aleksandrova cesta 19. 372 6-1

V sredo, dne 2. julija t. l. ob 8. uri zjutraj se bo v Ljutomeru v župnišču vršila prostovoljna licitacija zapuščine pok. preč. g. dekana Josipa Ozmeč. Prodala se bo prazna vinska posoda, pumpa, 2 kočiji, 1 težki voz, lahke sani in razno pohištvo in posoda. Pod izključno ceno se ne bo prodajalo. Kupljeno blago se mora takoj plačati in odstraniti. Izvršitelj oporoke Josip Weixl. 371

Premog iz svojega premogokopa pri Veliki Nedelji prodaja Slovenska premogokopna družba z o. z. v Ljubljani, Wolfova ulica št. 1-1. 107

Za- za- pom-

ni si soseda, kar ti povem ,ako rabiš
volneno blago

za ženske ali sukno za moške obleke, tiskanine (druk), cefir, belo, rujavo ali pisano platno ter sploh kaj manufakturne robe, pojdi kupit v veletrgovino

R. Stermecki v Celje, kjer mi vsi kupujemo in kjer je največja zaloga in najnižje cene. Trgovci engros cene. Ceniki zastoj.

Naznanilo.

Dosedanji poslovodja glavnega zastopstva v Mariboru zavarovalne zadruga „Croatia“ v Zagrebu, gospod

Stanko Pelc, 367 2-1

ni več v službi imenovane zavarovalnice.

„Croatia“

zavarovalna zadruga v Zagrebu.

Glavno zastopstvo v Mariboru.

Učenca za špecerijsko stroko sprejme veletrgovina Miloš Oset, Maribor. 361 3-1

Sodarske pomočnike sprejme pri dobri plači, prosti hrani, stanovanju in perilu v hiši, Fr. Repič, sodarski mojster, Ljubljana, Kolizejska ulica 18. 344 4-1

Gotove moške obleke, perilo za moške in ženske, moške hlače in delavske obleke kakor tudi vse drugo manufakturno blago od najcenejše do najfinejše vrste, nadalje gotove obleke za birmance kupite v trgovini F. Starčič, Maribor Vetrinjska ulica št. 15. 319

Smrekove in hojeve hlode vsako količino kupi stavbenik Ubald Nassimbeni, Maribor, Vrtna ulica 12. Tam se prevzame tudi vsaka množina lesa za rezanje (žaganje). 269 10-1

ZAHVALA

Za mnogobrojne izraze iskrenega sočutja, ki so nam došla povodom prebride izgube, ki nas je zadela, za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu ter za darovano krasno cvetje izrekamo vsem ljubim prijateljem in znancem iz Maribora in od drugod našo najprisknejšo zahvalo.

Maribor, 25. junija 1924.

Rodbina Munda.

Starorenomirano, najfinejše, zajamčeno pristno, sedovine
prosto

bučno olje

znamke „Krona“ post. zav.

dobavlja vsaki čas in v vsaki količin samo na veleodjemalec, oziroma trgovce

oljarna Albert Stiger, Sl. Bistrica.

Zastopstvo: **FRANC GULDA, Maribor.**

CUNJE

krojaške, suknjene in platnene odpadke, staro železje, kovano in vilito, glaževino, kakor odpadke vsake vrste kupujem po najvišjih cenah

A. Arbeiter.

Maribor, Dravska ulica 15.

Zamenjam tudi staro železje, katero je za uporabo, s kovskimi odpadki in vilitino.

„ITO“

priznana najboljša zobna krema!

XXXXXXXXXXXX

Agitirajte

za

naš tisk!

XXXXXXXXXXXX

Tiskajte sami!

Gestetner-Rotary tiskarski stroj za vsakega!

Brez zlaganja. Brez voščenega papirja.

Zahlevajte, da se Vam brezplačno pokaže!

D. Gestetner Ltd.

Zagreb, Trg na Sajmištu broj 1.

Beograd, Zgradba Akademije Nauka. 366 10-1

Veleskladišče la. trboveljskega portland cementa
na cele vagone in na malo

Veletrgovina 365 2-1

Karol Haber, Maribor,

Aleksandrova cesta 39.

Od slej se

razlikuje izvrstni, iz davna preizkušeni »Pravi : FRANCKOV : kavni pridanek« od ponarejenih proizvodov tudi že na zunaj po novi, rjavomodro-beli etiketi. — Na tej se posebno iztičejo karakteristični znaki razlikovanja, ki so: im »Frank« in »kavni mlinček«.

»Pravi : FRANCK : z mlinčkom« zahvaljuje svojo splošno priljubljenost izvrstnemu aromu in prijetnemu okusu ter svoji izdatnosti in tečnosti.

Cenjenemu občinstvu si dovoljujemo naznaniti, da smo izven naše že obstoječe ENGROS trgovine otvorili tudi DETAILNO trgovino galanterije, trikotaje, mode in drobnerije ter vseh potrebščin za šivilje in krojače

Maribor, Aleksandrova cesta 23,

kjer nudimo vsem cenjenim odjemalcem prvovrstno blago teh strok po najnižjih cenah. Za cenjeni poset se priporoča 354 5-1

Gaspari & Faninger, Maribor